

TV 2 Reklame
 Baunegårdsvej 73
 2900 Hellerup

Allan Høyer
 Violens kvarter 6 F
 2620 Albertslund

København den 5. januar 2003

Klage over reklame for Ikano Finans - Pengeautomaten.dk

I brev af 1. oktober 2003 har Allan Høyer klaget over tv-reklamen ”Pengeautomaten.dk”, der reklamerer for Ikano Finans og sendes på TV 2. Klageren er af den opfattelse, at reklamen er i strid med reklamebekendtgørelsens § 18, idet den viser en 8-10 årig dreng, der hænger med det meste af overkroppen ud af sideruden på en bil i fuld fart. Drengen er ikke fastspændt og fremtræder derfor som værende i en yderst farlig situation.

Reklameindslaget viser en mand i en rød, åben sportsvogn, der kører på en bugtende landevej gennem naturen. Manden er alene på vejen og i bilen. Underlægningsmusikken samt motorlyden indikerer, at bilen skyder en pæn fart. En ældre personbil - med et læs på taget - kommer kørende op bag sportsvognen og dytter. Bilens føres af en kvinde, og fra bagsædet stikker en dreng hovedet og en del af venstre skulder ud af sideruden og råber: ”Far, hvornår er vi der?”. Drengen står lænet op mod bilens side og vinduet. De to biler fortsætter kørslen, uden at personbilen overhaler sportsvognen.

TV 2 har i brev af 21. oktober 2003 oplyst, at man ved vurderingen af reklamen har lagt vægt på, at trafiksituationen var i overensstemmelse med hensynet til sikkerheden i trafikken, herunder at passagererne på bagsædet var fastspændt i overensstemmelse med færdselslovens regler.

For TV 2 Reklame har det endvidere haft betydning, at bilen kører i et behersket tempo, ligesom man kun ser drengen i et kort klip med hovedet ud af vinduet. TV 2 Reklame er således ikke enig med klager i, at bilen kører ”med fuld fart” og ej heller i, at drengen ”hænger med det meste af overkroppen” ud af sideruden. TV 2 Reklame er af den opfattelse, at selvom drengens handling isoleret set ikke er forbilledlig, kan den dog heller ikke karakteriseres som farlig i en sådan grad, at den er omfattet af bekendtgørelsens § 10, stk. 3, eller § 18.

MEDIESEKRETARIATET

VOGNMAGERGADE 10, 1.
 1120 KØBENHAVN K
 TELEFON 33 18 68 68
 FAX 33 18 68 69
 rtv@mediesekretariat.dk
 www.mediesekretariat.dk

CVR nr. 11 88 46 52

TV 2 Reklame oplyser endvidere, at det har haft betydning for vurderingen, at reklamen ikke er rettet mod børn og unge, ligesom det har haft betydning, at reklamen på ingen måde opfordrer til at stikke hovedet ud af vinduet i trafikken. Endelig oplyser TV 2 Reklame, at man har lagt vægt på, at der er tale om et meget kort klip, som udelukkende skal informere seerne om, at personerne i de to biler er i familie med hinanden.

Annoncøren har ved sin advokat i brev af 22. oktober 2003 understreget, at reklameindslaget angår låntagning og udelukkende henvender sig til voksne. Drengen bruges ikke og fremtræder ikke som forbillede for andre børn, men skal alene skabe forbindelse mellem faderen i MG'en og familien i Volvoen, og drengen vises i under 4 sekunder af filmens 20 sekunders varighed.

Annoncøren påpeger, at drengen kun stikker hovedet og venstre skulder ud af bilruden. Der er efter annoncørens opfattelse ikke tale om en situation, der er eller kan opleves som farlig, ligesom reklamen ikke tilskynder til at skabe en farlig situation, som kan være omfattet af §§ 10 eller 18 i reklamebekendtgørelsen. Endelig oplyser annoncøren, at selvom det kan være vanskelig at se af filmen, anvender drengen faktisk sikkerhedssele under optagelsen, samt at filmen har været vist i tv siden 2002 uden andre klager eller indsigelser.

Radio- og tv-nævnet har behandlet klagen på sit møde den 9. december 2003, og har truffet følgende afgørelse:

Det fremgår af § 10, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 194 af 20. marts 2003 om reklame og sponsoring i radio og fjernsyn, at reklamer ikke må tilskynde til adfærd i strid med hensynet til sikkerheden i trafikken. Ifølge bekendtgørelsens § 18 må reklamer ikke uden grund vise mindreårige i farlige situationer, eller opfordre eller tilskynde mindreårige til at opholde sig eller bevæge sig ind på farlige steder, bruge farlige produkter eller i det hele taget bringe sig i farlige situationer.

Det forhold, at der i en reklame vises en dreng der – med forældrenes accept - opfører sig uforsvarligt, er ikke nødvendigvis ensbetydende med en tilskyndelse til at udvise samme adfærd. Den omhandlede reklame appellerer ikke specielt til børn, og reklamen anses ikke for egnet til at udgøre en tilskyndelse til at opføre sig på samme måde som drengen. Der er således ikke tale om en overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 10, stk. 3.

Reklamebekendtgørelsens § 18 indeholder bl.a. et forbud mod uden grund at vise mindreårige i farlige situationer. Der er her ikke tale om reklamens eventuelle

virkning, men om et absolut forbud mod uden grund at vise indslag med mindreårige i farlige situationer.

Drengen – der uden tvivl er mindreårig – opfører sig, som anført af TV 2, ikke forbilledligt. Selvom han her og nu ikke er udsat for fare kan situationen – hvilket er betegnende for trafikforhold - i løbet af et splitsekund blive konkret farlig, hvorfor det er essentielt, at der altid udvises omtanke. Når drengen i indslaget fremstår som ikke fastspændt, må det lægges til grund, at han ikke benytter sikkerhedssele, uanset om han faktisk benyttede sele under optagelserne, idet det afgørende er det billede, der vises for seerne. Hertil kommer, at drengen under kørslen stikker hovedet ud af vinduet, hvilket er potentielt farligt i en kørende bil. Det forhold, at indslaget med drengen kun vises i ganske kort tid, efter det oplyste 4 sekunder ud af 20, ses ikke at have nogen betydning for sagen.

Radio- og tv-nævnet har tidligere ved bedømmelse af en reklame for Rådet for Større Færdselssikkerhed lagt vægt på reklamernes og den bagvedliggende kampagnes formål i forbindelse med bedømmelse af, hvorvidt det var i overensstemmelse med reklamebekendtgørelsen at vise børn i farlige situationer i trafikken. I den foreliggende reklame er der efter Nævnets opfattelse ikke tale om et sådant særligt formål, der kan begrunde, at reklamen viser et barn i en farlig situation.

Radio- og tv-nævnet finder herefter, at reklamen ”Pengeautomaten.dk” for Ikano Finans er strid med reklamebekendtgørelsens § 18, og reklamen må derfor ikke vises mere.

H. H. Brydensholt
fg. formand

/ Jette Fievé
nævnssekretær